

VAN DRIEL-HOFKER / NLS A.P. SPAAN

PRODUCTIE 44

beschikking

RECHTBANK MIDDEN-NEDERLAND

Kantonrechter

locatie Lelystad

zaaknummer: 11451416 UB VERZ 24-792

Beschikking van 24 februari 2025

Inzake het verzoek van:

Ilona Gizella Hofker,
wonende te Delfgauw,
gemachtigde: mr. M.G. Hees,
hierna: Ilonka,

tegen:

Herbrand Hendrik Hofker,
wonende te Lelystad.
gemachtigde: mr. M. van Rosmalen.
hierna: Herbrand

en

Alwina Conrada Hofker,
wonende te Hilversum.
gemachtigde: mr. M. van Rosmalen.
hierna: Wineke.

Ilonka heeft het verzoek gedaan in haar hoedanigheid van belanghebbende in de nalatenschap van:

Antoinette Petronella Spaan, geboren te 's-Gravenhage op 9 juli 1925, overleden te Laren op 27 november 2024, laatst gewoond hebbende te Laren, hierna: erflaatster.

1. De procedure

- 1.1. De griffie heeft op 13 december 2024 een verzoekschrift met producties ontvangen. Hierin verzoekt Ilonka om ontslag van Herbrand en Wineke als executeurs en de benoeming van een opvolgende executeur. Daarnaast verzoekt zij om Herbrand en Wineke bij wijze van voorlopige voorziening als executeurs te schorsen en een waarnemend executeur te benoemen.
- 1.2. Herbrand en Wineke hebben op 6 februari 2025 een verweerschrift aan de griffie gestuurd.

- 1.3. Op 7 februari 2025 heeft de griffie per e-mail aanvullende producties 22 tot en met 27 van Ilonka ontvangen. Eén van deze producties betreft het bericht dat Ilonka eerder aan de griffie had gestuurd en waarin zij vroeg om met spoed te beslissen op het verzoek tot schorsing en daarbij ook een maatregel te treffen ter behoud van de nalatenschap, te weten: blokkade van de bankrekeningen. De kantonrechter heeft hierop laten weten dat hierover niet zou worden beslist voordat er een mondelinge behandeling zou hebben plaatsgevonden.
- 1.4. Ilonka heeft op 12 februari 2025 een aanvullende productie 28 aan de griffie gezonden.
- 1.5. Het verzoek van Ilonka en het verweer van Herbrand en Wineke zijn tijdens een zitting van 13 februari 2025 mondeling behandeld. Om organisatorische redenen heeft deze zitting plaatsgevonden in Utrecht. Hierbij waren de volgende personen aanwezig:
 - Ilonka met haar gemachtigde, mr. M.G. Hees;
 - Herbrand en Wineke met hun gemachtigde, mr. M. van Rosmalen;
 - F.L. Oostenbroek (toehoorder);
 - T.A.M. Engelman (toehoorder).
- 1.6. Ilonka, Wineke en Herbrand hebben hun standpunten tijdens de zitting toegelicht.

2. Feiten

- 2.1. Erflaatster is overleden te Laren op 27 november 2024. Zij was ten tijde van haar overlijden ongehuwd en niet geregistreerd als partner. Zij is gehuwd geweest met Willem Koenraad Hofker. Dit huwelijk werd ontbonden door het overlijden van laatstgenoemde op 15 mei 2012.
- 2.2. Erflaatster heeft drie kinderen achtergelaten: Ilonka, Herbrand en Wineke.
- 2.3. Op 3 januari 2024 heeft erflaatster voor het laatst bij testament over haar nalatenschap beschikt. Het voorlaatste testament dateert van 2 september 2022.
- 2.4. In haar laatste testament heeft erflaatster Ilonka tot erfgenaam benoemd voor een erfdeel ter grootte van haar legitieme portie. Voor het overige gedeelte zijn Herbrand en Wineke tot erfgenamen benoemd. Herbrand en Wineke zijn daarnaast tot executeur-afwikkelingsbewindvoerders benoemd.

3. De verzoeken en het verweer

- 3.1. Ilonka verzoekt:
 1. als voorlopige voorziening, hangende het onderzoek, Herbrand en Wineke als executeur te schorsen met benoeming van Stichting Bewind en Executele Moulijn Netwerk Notarissen als waarnemend executeur, en daarbij te bepalen dat aan haar alle bevoegdheden als executeur toekomen zolang de schorsing duurt;
 2. Herbrand en Wineke als executeurs te ontslaan;
 3. Stichting Bewind en Executele Moulijn Netwerk Notarissen te benoemen tot

opvolgend executeur.

Subsidiair verzoekt Ilonka om een professionele vereffenaar te benoemen.

- 3.2. Als onderbouwing van haar verzoeken stelt Ilonka onder meer dat zij Herbrand en Wineke de afwikkeling van de nalatenschap van erflaatster niet toevertrouwt. Daarvoor zijn de verhoudingen objectief gezien te ernstig verstoord. Hierbij speelt de gang van zaken rond de totstandkoming van het laatste testament een rol. Het is volgens Ilonka van belang dat de executele wordt verricht door een onafhankelijke professional. De voorkeur van Ilonka gaat daarbij uit naar Stichting Bewind en Executele van Moulijn Netwerk Notarissen.
- 3.3. Herbrand en Wineke verweren zich tegen de verzoeken. Zij voeren aan dat de verhoudingen tussen Herbrand en Wineke aan de ene kant en Ilonka aan de andere kant wel zijn verstoord, maar niet zodanig ernstig dat zij hun werkzaamheden als executeurs niet goed kunnen verrichten.

4. De beoordeling

- 4.1. De kantonrechter kan een executeur ontslaan wegens gewichtige redenen. 'Uit jurisprudentie blijkt dat ook een ernstig wantrouwen jegens of een ernstig gebrek aan vertrouwen in de executeur dat niet aanstonds weggenomen kan worden, een gewichtige reden voor ontslag van de executeur kan opleveren. Dit wantrouwen moet wel ernstig, gemeend en op feiten zijn gebaseerd. Moeilijkheden, wrijvingen en wantrouwen zal de executeur wel vaker ontmoeten. Daarin kan op zichzelf geen grond voor ontslag zijn gelegen. Het behoort wel tot de taken van de executeur deze aspecten binnen zodanige grenzen te houden dat afwikkeling binnen afzienbare tijd mogelijk is.
- 4.2. Gebleken is dat partijen elkaar ernstige verwijten maken en dat de verstoorde verhoudingen er onder meer toe hebben geleid dat de bank op een aan haar gericht verzoek van Ilonka bankrekeningen heeft geblokkeerd, zodat de executeurs hun taken niet goed kunnen uitvoeren. Ook ter zitting is gebleken dat de verhoudingen tussen Ilonka aan de ene kant en Herbrand en Wineke aan de andere kant ernstig zijn verstoord. Er is mede daardoor sprake van een zo groot wantrouwen dat dit een behoorlijke uitoefening van de taken van de executeur in de weg staat. Het is niet te verwachten dat dit binnen een afzienbare termijn zal worden hersteld en dat een behoorlijke afwikkeling dan alsnog kan plaatsvinden. Integendeel: partijen lijken zich op te maken voor een procedure die ziet op de vernietiging van het laatste testament van erflaatster. Het voorgaande maakt dat er een gewichtige reden bestaat om Herbrand en Wineke als executeurs/afwikkelingsbewindvoerders te ontslaan.
- 4.3. Door het ontslag van Herbrand en Wineke, hoeft het verzoek hen als executeurs te schorsen niet meer te worden beoordeeld. Het verzoek dat gaat over de blokkade van van de bankrekeningen (zie 1.3.) zal worden afgewezen wegens gebrek aan belang.
- 4.4. Ilonka heeft de kantonrechter verzocht om een opvolgend executeur te benoemen. Hoewel in het testament niet expliciet is bepaald dat de kantonrechter een vervanger kan benoemen indien een executeur komt te ontbreken, kan dit volgens Ilonka wel in het testament worden gelezen. Het testament bevat namelijk een regeling over het

loon van een professionele executeur. Als deze redenering niet wordt gevolgd, verzoekt Ilonka de kantonrechter om bij wijze van ordemaatregel in de zin van artikel 4:185 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW) respectievelijk 4:191 lid 2 BW een professionele executeur te benoemen.

- 4.5. Wineke en Herbrand verweren zich tegen dit verzoek van Ilonka. Volgens Wineke en Herbrand heeft erflaatster ervoor gekozen om de kantonrechter niet de bevoegdheid te geven om een opvolgend executeur te benoemen. Dat het testament een regeling bevat over het loon van een professionele executeur, heeft volgens hen te maken met het feit dat zij op grond van het testament de mogelijkheid hebben om een opvolgend executeur aan te wijzen voor het geval zij de taak van executeur niet langer zouden kunnen of willen uitoefenen. Dat kan natuurlijk een professionele executeur zijn.
- 4.6. Een testateur kan in een testament beschikken dat wanneer een benoemde executeur komt te ontbreken, de kantonrechter bevoegd is op verzoek van een belanghebbende een vervanger te benoemen. Zonder deze bepaling is de kantonrechter daartoe niet bevoegd. De kantonrechter volgt de stelling van Ilonka dat deze bevoegdheid in het testament kan worden gelezen niet. Herbrand of Wineke kunnen ervoor zorgen dat er een professionele executeur in hun plaats wordt gesteld. Dat is iets anders. De kantonrechter kan op grond van het testament geen executeur benoemen.
- 4.7. Voor wat betreft de benoeming van een opvolgend executeur bij wijze van ordemaatregel, beperkt de kantonrechter zich tot bespreking van artikel 4:191 lid 2 BW. Het ook door Ilonka genoemde artikel 4:185 lid 2 BW gaat over de periode tot aan drie maanden na het overlijden. Deze termijn is verstreken.
- 4.8. Het idee achter de ordemaatregel als bedoeld in artikel 4:191 lid 2 BW is dat de kantonrechter maatregelen moet kunnen treffen zolang niet duidelijk is wie de erfgenamen zijn. Wanneer de erfgenamen wel bekend zijn, kunnen zij meer tijd nodig hebben om zich te beraden over het al dan niet (beneficiair) aanvaarden van de nalatenschap dan het behoud van de goederen van de nalatenschap verdraagt. Om te voorkomen dat het behoud van de goederen van de nalatenschap door dat enkele tijdsverloop in gevaar komt, kan de kantonrechter het beheer van de nalatenschap tijdelijk opdragen aan een of meer erfgenamen die al wel een keuze hebben gemaakt, of aan een professionele derde.
- 4.9. De benoeming van een tijdelijke beheerder van een nalatenschap op grond van artikel 4:191 lid 2 BW dient daarnaast tot behoud van de goederen van de nalatenschap. Ilonka wil blijkens haar verzoek meer dan dat. Zij wil de benoeming van een opvolgend executeur. Daar is de ordemaatregel niet voor bedoeld en (alleen al) daarom kan het verzoek ook op die grond niet worden toegewezen.
- 4.10. De kantonrechter zal het verzoek om een opvolgend executeur te benoemen gezien het voorgaande afwijzen.
- 4.11. Subsidiair heeft Ilonka verzocht om een professionele vereffenaar te benoemen. Stichting Bewind en Executele Moulijn Netwerk Notarissen heeft zich bereid verklaard om tot vereffenaar te worden benoemd.

- 4.12. Herbrand en Wineke zijn het ook hiermee niet eens. Volgens hen is niet voldaan aan de wettelijke vereisten voor de benoeming van een vereffenaar.
- 4.13. Op grond van artikel 4:204 lid 1 sub a BW kan de rechtbank indien de nalatenschap niet beneficiair is aanvaard op verzoek van een belanghebbende een vereffenaar benoemen wanneer de nalatenschap niet door een executeur wordt beheerd en de erfgenamen die bekend zijn haar geheel of ten dele onbeheerd laten.
- 4.14. De bevoegdheid om een vereffenaar te benoemen komt dus niet aan de kantonrechter toe, maar aan de rechtbank. De kantonrechter zal om praktische (proceseconomische) redenen afzien van verwijzing en op het verzoek beslissen.
- 4.15. Onder belanghebbende wordt in de literatuur ook een erfgenaam verstaan, zodat Ilonka in haar verzoek kan worden ontvangen.¹
- 4.16. Ter zitting is duidelijk gebleken dat partijen de nalatenschap niet samen kunnen afwikkelen. Partijen vinden dat zelf ook, zo hebben zij verklaard. De verhoudingen zijn daarvoor te veel verstoord. Het is in het belang van alle partijen dat er een professionele vereffenaar wordt benoemd om de nalatenschap af te wikkelen. Nu er door het ontslag geen executeur in functie is en de erfgenamen de nalatenschap niet samen kunnen afwikkelen (en zij deze dus onbeheerd zullen laten), is het verzoek om een vereffenaar te benoemen toewijsbaar.
- 4.17. Tijdens de zitting is ook gebleken dat Herbrand en Wineke niet kunnen instemmen met benoeming van de door Ilonka gewenste vereffenaar (Stichting Bewind en Executele Moulijn Netwerk Notarissen). Volgens hen was deze stichting bij de totstandkoming van het eerdere testament van erflater betrokken, wat Ilonka tijdens de zitting heeft erkend. Vanwege de discussie over de geldigheid van het laatste testament is zij mogelijk niet onafhankelijk genoeg, zo voeren Herbrand en Wineke aan. De kantonrechter zal de door Ilonka genoemde stichting daarom niet als vereffenaar benoemen.
- 4.18. De kantonrechter zal Ilonka, Herbrand en Wineke in de gelegenheid stellen om samen een professionele vereffenaar aan te dragen. Zij kunnen dit doen door binnen drie weken na de datum van deze beschikking een bereidverklaring toe te zenden van een professionele vereffenaar. Indien een gezamenlijke reactie van Ilonka, Herbrand en Wineke uitblijft, zal de kantonrechter zelf een vereffenaar benaderen. Iedere partij mag ook aangeven wie volgens hem/haar niet tot vereffenaar mag worden benoemd. In afwachting van de berichten van partijen zal iedere verdere beslissing worden aangehouden.

5. De beslissing

De kantonrechter:

- 5.1. ontslaat **Herbrand Hendrik Hofker** (Herbrand) en **Alwina Conrada Hofker** (Wineke) als executeurs/afwikkelingsbewindvoerders in de nalatenschap van

¹ Kolkman in *T&C BW*, commentaar op art. 4:204 BW.

Antoinette Petronella Spaan:

- 5.2. verklaart deze beschikking tot zover uitvoerbaar bij voorraad;
- 5.3. stelt partijen in de gelegenheid om de kantonrechter op uiterlijk 26 maart 2025 gezamenlijk een bereidverklaring toe te zenden van een vereffenaar dan wel (als zij hiertoe niet in staat zijn) om de kantonrechter laten weten wie volgens hem/haar niet tot vereffenaar mag worden benoemd;
- 5.4. wijst het verzoek om een opvolgend executeur te benoemen en het verzoek ter zake van een blokkade van de bankrekeningen af;
- 5.5. houdt iedere verdere beslissing aan.

Deze beschikking is gegeven door mr. A.F. Hermans, kantonrechter, en in het openbaar uitgesproken op 24 februari 2025, in tegenwoordigheid van de griffier.

Tegen deze beslissing kan binnen drie maanden na de dag van de uitspraak hoger beroep worden ingesteld bij het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, Postbus 9030, 6800 EM Arnhem. Het beroepschrift kan uitsluitend door een advocaat worden ingediend.